Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 231. sz. Szombat, október 2.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházával szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

M. KIR. ORSZ. KÖNYV-TÁRA

A Hortobágy jövedelmezőbbé tételéhez.

Debreczen, október 2.

A *„Hortobágy“ jövedelmezőbbé tételére* — a város szept. 29-én tartott közgyülésében megválasztották a *15-ös bizottságot*, amely beható *tanulmányozás* nyomán, *javaslatot tesz beterjesztendő a mód értelmében*, amely szerint a kitüzött czél legmegfelelőbben volna elérendő.

Érdekes a diskusszió, mert még egyébnek nem tekinthető, amelyet ez ügyben a közgyülés tagjai előlegeztek. Ez az előlegezés nem felesleges. Mert bár a *megválasztott bizottság javaslata* fogja ez ügyben a *mód alapját megjelölni*, s remélhető hogy ez *lesz alapja a hozandó határozatnak is*: nem felesleges, hogy a bizottság tagjai ismerjék, mind a nagyobb rész nézetét, — ugyszólván — a közvéleményt, ama mód felől; mind a kor és mindenoldalu közérdek követelményét, amely mind az anyagi, mind a morális kielégitést felöleli.

Minden nézet kifejezést megelőző fontosságu volna ugyan, annak eldöntése, amit *Kertész* János felvetett, hogy: „nem tanácsos az összetartó, a város erősségét képező törzspolgárságot, a legnagyobb adófizető osztályt, a Hortobágytól megfosztani.“ Lehetne ezt a felfogást védeni, ennek a polgárságnak ős használati jogosultságára s a történelem tanuságára hivatkozással, mely szerint ennek a polgárságnak szivós ereje, tántorithatlan szeretete és áldozatkészsége, a szörnyü megpróbáltatások közt — az ős puritán városatyák eszélyességével karöltve tartotta meg, e várost; s ebben a polgárságban, melynek az „ubi benc ibi patria“ kozmopolitizmusa, még ma sem elve és életgyakorlata, hanem életben és halálban össze és idetart, még ma is, legnagyobb ereje van e városnak; tehát a városnak e legfőbb életeleme fentartására és erősbitésére — figyelni saját életérdeke is. Azon ellenvetésre, amelyet Dr. *Bakonyi* hangoztatott Kertész J. ellen, hogy nem lehet igazságosnak tekinteni, hogy bárki is előnyben részesüljön a város vagyonának haszonélvezéséből: szinte lehetne nyomós megjegyzést tenni, mely abban emelkednék ki, hogy a mai adózási rendszer szerint a földbirtok szolgálván legfőbb mértékben alapul, — a különben is mostoha gazdasági viszonyok közt, — nem czélszerü a gazdaközönséget, milyen Debreczen törzspolgársága még ma is, gyengitni; minthogy pedig a baromtartás a mezőgazdaságnak egyik fontos ága, s ez pedig Debreczenben a „Hortobágy“ legeltetésére van ősidők óta fektetve, — annak a közönségnek szolgálna gyengitésére, — a hortobágyi legeltetés megszüntetése. A mellett, midőn a törzspolgárok — illetve mezőgazdák egészen elvesztenék azt a haszonélvezetet, — a belőle vehető nagyobb városi köz-haszonvétel által: a „deficzit“ fedezésére elő irányzott pótadó törlése — illetve végkép megszüntetéséből előálló mentesség kedvezménye, — a nem mezőgazdasággal foglalkozó, hanem üzletre és más életmódra fekvő ujpolgárságnak esnék legnagyobb részben javára; mert amikor a törzspolgárság a legeltetési haszonvételnek megfelelő arányban, a pótadó megszüntetéséből elenyésző csekély jóban részesülne, — az oroszlánrész, a nem mezőgazda uj polgárságnak jutva — ezt *ellenszolgáltatás nélkül* juttatná — pótadómentes igen kedvező, az országban — ugyszólván páratlan helyzetbe. Azt is mondhatnák a törzspolgárság tagjai: mi *nem tartjuk kizdrólagos jogunknak a hortobágyi legeltetést*, hanem akinek tetszik legeltessen s használja a jogot, azért a csekélynek tartott legeltetési dijjért, mindenki; s ne hivatkozzék az ujérdek az őshasználati jogosultság ellenében usurpatiora, hanem gyakorolja azt a haszonvételt amit mi gyakorlunk; ha pedig neki nem tetszik a baromtartás, vagy szakjával nem fér meg, a mezőgazdálkodás: alkalmazza azt a jogelvet: „nolenti non fit injuria“ s hagyja a mezőgazdasággal foglalkozókat őshasználati gyakorlatukban, s ne kövessenek el rajtok legalább századok által megerősitett *szokásjog*-ellenes sértést.

Ám ezeken az érdekes vitát felidézhető tételeken, tultette a törzs és uj polgárságot most már, — ugylátszik — véglegesen a szept. 29-ki közgyülési határozat, a melylyel, egyhangulag elfogadtatott a 15-ös bizottság is. Ebben hallgatólag megpecsételve van a Hortobágy jövője, mely e mü-elnevezésben talált kifejezésre: *„A Hortobágy jövedelmezőbbé tétele.“*

Térjünk el tehát mi is azon tárgyalási módtól, amely „kérdéseket támasztana inkább mintsem épülést“; mellőzzük még azt is, ami a város többi törzsvagyonának, helyesebb — vagyis nagyobb jövedelmet hajtó kihasználását illetőleg kifejezést nyert; s tartsuk magunkat ahoz, ami a „Hortobágy jövedelmezőbbé tétele“ legaktualisabb kérdésének megoldására tartozik; azonban ehez sem ugy, hogy prevarikáljunk a 15-ös bizottságnak, hanem amint a szept. 29 ki közgyülésben a véleményt *Ábrahám* főügyész s vele ellentétben *Juhász* Ignácz, dr. *Fehér* Ferencz és dr. *Bakonyi* — ezek a szólottak többségét képezve, — s ezek a farm-rendszer mellett, amaz ellene — kifejezték.

Elismerjük, hogy *Ábrahám* t. főügyész kétségbevonhatlan elvet mondott ki ebben: „a haszonbérleteket az egyes vidékek különleges viszonyai határozzák meg“; de azzal adós maradt, hogy mik tehát a Hortobágyra nézve Debreczennek ezek a különleges viszouyai; csak gyanitnunk lehet, hogy ő ezek szerint, a nagy bérletet tartja czélravezetőnek s a farmrendszernek határozott ellensége. Azt az elvétett indokolást ugyan megkoczkáztatja, hogy a „farmrendszert a város csak áldozatokkal hozhatná be, áldozatokat pedig — a város — jelenviszonyok közt nem hozhat.“ Mondja, hogy az áldozatok mik volnának: „ha parcelláznának mindenüvé külön épületeket kellene emelni.“ „A farmrendszer elvét nemzeti és állami szempontból“ helyesli csak; de ez az állam feladata — ennek kell az állami birtokokat kisebb parcellákban **örök haszonbérbe** adni, hogy aztán idővel a bérlők tulajdonukba megszerezhessék.“ E nyilatkozatában a t. főügyésznek sajátságos ellentét van: elmegy egészen az örökbérletek eszméjéig és ebben tullicitálja a farm-eseket; de aztán Debreczenre nézve messze visszamarad ezektől.

Hát igen: az örökbérleteket állami törvényhozással, államellenőrzés mellett kell egészséges jogalapon, szerződések alapján, létesitni; de nem kizárólag állami fekvőségeken s nemis hogy idővel azok a bérlők tulajdonába menjenek át. Ezt a czélt, az *„Örökbérlet“* elnevezés már, maga kizárja, mely szerint az Örökbérlet öröktulajdonjoga, kell, hogy megmaradjon a bérletbe bocsátó

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

részére; a bérlőnek pedig az örök használati jog biztosittassék. Mi gátolná ebben Debreczen városát a „Hortobágy“ parczellázható részleteire nézve . . . Épitkezési beruházás? Hiszen az örökbérlő párczelláját önmaga ruházza be épületekkel és minden szükségesekkel . . . azon kedvező helyzet által megadott biztossággal, hogy annak használata szerződésileg neki és utódainak *megoszthatatlanul* örökre biztositva levén, ő azt önmagának és övéinek teljesiti. Ez a biztositás az örökbérlőt, az örök haszonélvezet minden kötelékével kapcsolja ahoz a földhöz és annak örökjoggal tulajdonosához, amellett, hogy azt a földdarabot, hazája teste egy részének, hazájának tekinti, amelyet a hazafiui érzés minden dobbanásával megbecsülni, szeretni fog.

És ezt a felülmulhatatlan érdekeltséget, mely tulterheltetésével nem jár — Debreczennek is megbecsülni lehet és kell. Ez, erkölcsi legmagasabb szempontból — amint, Dr. Bakonyi is hangoztatja — azt tanácsolja a városnak, hogy midőn szükségleteinek s a *kor követeléseinek* megfelelőleg kiveszi ős „Hortobágyát“ a primitiv használatból s „jövedelmezőbbé tételét“ foganatositja — ne nagy bérletbe adja át, mely által „erdőre tőkét hordana“, hanem hazafiui, emberi és önérdekének anyagi és erkölcsi szempontból önszeme előtt tartásával: *örökbérletekbe parcellázza.*

Ez a nézet ellenmond a farmrendszer szerint bérbeadásnak is, amely nem örök, hanem csak hosszubérlet, amely miatt a mezőgazdasági munkás bérlő, nem érezvén magát biztositottnak, — a bérlet lejáratának közeledtével, talán elhanyagolná a föld javitását, mert a tulajdonos a bérletet felebb csigázva s ő azt meg nem adhatva, — a bérletből kiszállnia kellene; amely körülmény tekintetbe vétele — minden bizonynyal: az örökbérlet javára dönti el „a Hortobágy jövedelmezőbbé tételének“ aktuális kérdését.

Amidőn ezeket, a szept. 29-ki közgyülésben szülemlett diskussziókra elmondani — aktuálisnak látszik, nem tartjuk feleslegesnek utalni, az év folyamán Debrecenben megjelent: „*A magyar agrárszocziálismus és az örökélet*“ czimü, igen időszerü és a földmüvelési miniszter Ő nagyméltósága által is „nagyérdekü“-nek nevezett füzetünkre.

—a —r.

— **Országgyülés.** Ünnepi hangulat ömlött el ma a t. Házon. Kizárólag Podmaniczky Frigyes b. ismert inditványának indokolására ült össze s a lelkesedéshez mérten, mely ezt az inditványt sugalta, az ünnepi hangulat ott ült minden honatya arczán. Általános csöndben kért szót báró *Podmaniczky* Frigyes és indokolta inditványát. Utalt a felség szeptember 25-diki leiratára, amely egyenesen a nemzet szivéhez szólott. A lelkesedésnek kifejezéseül, a melyet a leirat keltett, föliratot inditványoz a felséghez, melynek elfogadására ezennel kéri a házat. — Eljen! — zugott föl a legkülönbözőbb pártok padjain egyhangulag és az éljenzés csak akkor ült el, a midőn *Molnár* Antal a felirati javaslat olvasásába fogott. Az éljenzés megujult ismét s azután a Ház kimondta, hogy az inditványt a felség nevenapján, október 4-én tárgyalja. A képviselők a király lelkes éltetésével oszlottak szét.

— **Bánffy báró a helyzetről.** Bánffy báró miniszterelnök — mint az Esti Ujság irja — tegnap abban a bizottságban, a melyik Szilágyi Dezső elnöklése alatt a királyhoz küldendő hálafölirat szövegezésével foglalkozott, fölöttébb érdekes nyilatkozatokat tett a kiegyezési kérdés alakulásáról s a monarkia politikai helyzetének fejlődéséről. Abban a kérdésben, hogy előbb tárgyalja-e a delegáczió a közös költségvetést, mintsem a parlament a provizorium javaslatait, azt a kijelentést tette a miniszterelnök, hogy e részről fölösleges lesz vitatkozni, mert a jövő hetet követő hét elején, tehát kilencz—tizenegy nap mulva abban a helyzetben lesz a kormány, hogy a provizórium javaslatait beterjesztheti *a helyes alkotmányosság alapján és formái között.* A provizórium egy esztendőre fog szólani. Arra a kérdésre, vajjon Ausztriában is a teljes alkotmányosság mellett terjesztik-e be a javaslatokat, a miniszterelnök azt válaszolta, hogy igen is, ugy fog történni. Az osztrák kormánynak erre nézve, sőt még arra is teljes a reménysége, hogy a provizóriumjavaslatai a teljes alkotmányosság formái közt tárgyaltatnak le és válnak törvénynyé. Nincs kifogása a miniszterelnöknek az ellen, ha az ellenzék a provizórium javaslataiba egy-egy ily föltételező, garancziális természetü szakasz betoldását fogja inditványozni. Vajjon az indemnitás vagy a provizórium javaslatait tárgyalja-e előbb a Ház? e kérdésre azt válaszolta a miniszterelnök, hogy neki mindegy; ha az ellenzék ökonómiai vagy más szempontból a kvótajavaslatot kivánja előbb tárgyalni, ő abba belenyugszik.

A bortörvény végrehajtása.

Debreczen, okt. 2.

Az Agrár Értesitő jelenti, hogy jó forrásból vett értesülése szerint a bortörvény uj végrehajtási rendelete már eddig is igen jó hatást gyakorolt a borkereskedelemre, a mennyiben már rövid idejü életbelépése óta több kereskedőt 10—15 ezer forinttal is elmarasztaltak a törvénybe ütköző cselekmény miatt. Igen üdvös volna, ha az uj végrehajtási rendeletet az érdekeltek behatóan megismernék, mert annak intenziv hatása csak ez által lenne biztositva.

Az uj rendelet, mely a mult hónapban lépett életbe, — tudvalevőleg az 1893: XXIII. t.-czikk végrehajtó rendelete, mely az előző hasonló rendeletet hatályon kivül helyezi. Az uj rendeletet a földmivelésügyi miniszter egy nemrégiben tartott ankét kivánságaihoz képest készitette el. Lényegesebb intézkedései pedig ezek:

Megállapitja a megengedett és a tiltott szereket, melyekkel bort javitani, kezelni lehet, de bort csinálni nem lehet. A pont igy hangzik:

„Minden más anyagnak, mint pl. a viznek, saccharinnak s — a caramel és szafflór kivételével — más növényi vagy ásványi festőanyagoknak, kártyafestékeknek, glycerinnek, salicyl-savnak, tamarinda-kivonatnak, zamat-kivonatoknak, — bármiféle essenczináknak, szagositó olajoknak vagy egyéb folyadékoknek (borzamatoknak, extraktumoknak), továbbá a jelen szakaszban megengedettől eltérő minőségü szesznek (konyaknak) czukornemüeknek, kénnek, savpótló, savtalanitó és deritő szereknek stb. a musthoz, illetőleg a borhoz való keverése, vagy a must. illetőleg a bor kezelésénél való használata feltétlenül tiltva van; következésképen azok a borok, amelyeknek készitésénél vagy kezelésénél ilyen anyagok használtattak, valamint az előző bekezelésben foglalt rendelkezésbe ütköző módon kezelt mustok és borok is mesterséges boroknak tekintendők.“

A következő pontok a külföldről bohozott borok beszerzését a pezsgő az ürmös, a törkölybor és a gyümölcsbor meghatározását tartalmazzá. mig az 5. §. a *törkölybor és gyümölcsbor* forgalomba hozásának módozatait irja elő, különösen kiemelvén, hogy e borok csak megfelelő felirattal ellátva, hordókban és üvegekben és csak oly helyiségekben árusitható, melyek szintén ily feliratokkal jelezvék.

Hogy a törkölybor (csigér, lőre) készitése és forgalomba hozatala a rendeletnek megfelően történjék, a következő ellenőrzési mód állapittatik meg:

A községi elüljáróságok (rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által e részben megbizott tisztviselő, Budapesten az illetékes kerületi elüljáró) minden községben, a melyben szőllőmüvelés van, a szüret folyama alatt, de legkésőbben annak befejezésétől számitott öt nap alatt, pontosan összeirják, hogy minden egyes szőlőbirtokosnak mennyi szőlőtörkölye van. Ezen összeirás alapján pontos kimutatás készitendő két példányban, a melynek egyike a jelen rendelet 11. §-ában megnevezett illetékes elsőfoku hatóságokhoz terjesztendő be, másika pedig az összeiró elüljáróságnál (illetőleg községnél) megőrizendő. A községi előljáróság (közeg) köteles a szőlőtörköly felhasználását, valamint azt is ellenőrizni, hogy a szőlőbirtokos szőlőtörkölyét csak egyszer használhassa fel törkölybor készitéséhez. Kötelesek továbbá: az összes közlekedési intézetek, ha valamelyik állomásra törkölybort szállitottak, a jelen rendelet 11. §-ában megnevezett illetékes hatóságnak azonnal bejelenteni, hogy törkölybor szállitmány érkezett, s kötelesek egyszersmind azt is kimutatni, hogy ki és hol adta fel a szállitmányt, továbbá, hogy az hány hordóból áll, mennyi a tartalma s kinek a czimére érkezett.

A 7. §. a *borvidékeket* állapitja meg s megtiltja a bornak oly származásu hely megnevezésével való forgalomba hozását, honnét a bor tényleg nem származott. Fontos e pont következő passzussza:

„Hazai borok és külföldi borok összeházasitásából előállitott keverék hazai termésü bor gyanánt, vagy hazai borvidéknek vagy termelési helynek a föntiek szerint megengedett neve és jelzése alatt abban az esetben árusitható és hozható forgalomba, ha a keverékben a hazai termésü bor, vagy az illető borvidék vagy hegy bora jellegének teljesen megfelel és föltéve, hogy a hozzáadott külföldi bor az egész mennyiség 25 százalékát nem haladja tul.

A 8-ik és következő pontok a *büntetéseket és a büntető eljárást* szabályozzák s figyelmükbe ajánlják az eljáró hatóságoknak, hogy az *enyhitő körülményeket* csak fölötte figyelemre méltó esetekben és megfontolva vegyék figyelembe. Utasittatnak továbbá az előjáró hatóságok, hogy a borforgalmat *állandóan ellenőrizzék* s kihágások esetén az eljárást hivatalból inditsák meg. A vonatkozó pont a következő:

Az előző §-ban megjelölt elsőfoku hatóságok kötelesek folytonos éber figyelemmel őrködni a felett, hogy a közigazgatásilag hatáskörükbe tartozó területen az 1893. XXIII. t.-cz., illetőleg a jelen rendelet rendelkezéseibe ütköző italok ne

készittessenek, ne gyártassanak, se pedig forgalomba ne hozassanak, továbbá, hogy a törvény, illetőleg a jelen rendelet által tiltott egyébb cselekmények el ne követtessenek; másrészt kötelesek az elsőfoku hatóságok minden igyekezetükkel oda hatni hogy az elkövetett kihágások tölfedeztessenek s elkövetőik megfelelő büntetésben részesüljenek.

E czélból kötelesek az elsőfoku közigazgatási hatóságok a boreladással vagy kiméréssel foglalkozó kereskedőket, illetőleg vendéglősöket és koresmárosokat folytonosan, a bortermelőket pedig különösen a szüret alkalmával s az ezt követő időszakban figyelemmel kisérni. Továbbá kötelesek az emlitett hatóságok a kereskedelmi pinczékben, bormérésekben s más borelárusitó helyiségekben és általában mindenütt, ahol eladásra szánt bor van raktározva, nappal, a rendes ünnepi órákban, a mikor az illető helyiségek nyitva vannak, a házi jog megsértése és föltünés keltése nélkül váratlan ellenőrzési szemléket tartani.

Legfontosabb intézkedései azonban a végrehajtási rendeletnek azok, melyek az állandó borellenőrző bizottságok felállitását és hatáskörét irják körül. Ily bizottságok minden főszolgabirói járásban, rendezett tanácsu városokban, Budapesten minden kerületben felállitandók s feladatuk a borforgalomnak az 1893 : XVIII. t.-cz. szempontjából való megfigyelése, az elkövetett kihágások tekintetében az illetékes hatóságok, valamint az idézett törvénybe ütköző kihágások által jogaikban sértett érdekkörök nyomravezetése s a kihágások kideritésére irányuló eljárásuk megkönnyitése.

Debreczen hódolata.

Debreczen, október 2.

A hála érzetéből fakadó lelkesedés ime nemzeti ünneppé avatta urunk királyunk névnapjának évfordulóját.

Minden igaz, hazáját, királyát szerető magyar hazafi, önkéntelenül, tisztán a nemes gondolkozás és tettek horderejét felismerni tudó bölcseségével határozta el, hogy a nagy koronás fő kegyessége és nagy lelkének nemes elhatározása iránt érzett hálájának külső jelekkel is tanuságát adja, I. Ferencz Józsefet az ország rend, rang és felekezeti külömbség nélkül ünnepelje.

Debreczen szab. kir. város nemes közönsége előljárt azok között, a kik az ön elhatározást közóhajjá varázsolták, és ma már előestéjére viradtunk azon napnak, a melyen lobogó diszben és az öröm tüzeként gyujtott kivilágitás fényében fog uszni e hü magyar város.

Részt kell ebben venni mindenkinek politikai pártkülönbség nélkül, részt kell vennie hazánk jövő oszlopainak, ma a nemzet virágának, a tanuló ifjuságnak. S a példás rend, az igaz lelkesedés megnyilatkozásainak kell jellemezni ezen napot. A ki a rend ellen vét, aki ezen napon az ünnep méltóságát megsérti, az hazafias gondolkozásának fokát sülyeszti. Különösen az ifjuságot kérjük fel arra, hogy mint mindenütt, ahol a hazafiságnak kell megnyilatkozni, a rend feletti felügyeletet vegye ő a kezébe és a nála megszokott előzékenységgel őrködjék az ünnepély komolysága, és méltóságának megóvása felett.

Hódoló felirat.

Debreczen szab. kir. város közönségének szept. 29-én tartott közgyülése viharos lelkesedéssel határozta el, hogy a királyi trón zsámolya előtt fejezi ki hódolatát és legmélyebb hálaját. O Felségének legkegyelmesebb és legörvendetesebb elhatározásáért, melylyel 10 hazafias és történelmi szoborral ajándékozta meg az országot. A közönség eme hódolatát és hálaját *Komlóssy* Arthur főjegyzőnk ékes tolla következőleg foglalta irásba:

Császári és apostoli királyi Felség, Legkegyelmesebb Urunk!

A világtörténelem legujabb lapjairól már régóta tudva van, hogy az áldásos békét biztositó hatalmak szövetségében Felséged fenkölt személye és lovagias jelleme oly kimagasló támpontot képez, melyhez ifjabb fejedelmi társai, mint tanácsadó atyjukhoz szelid kegyelettel emelik fel másként hóditáshoz és parancsoláshoz szokott tekintetüket.

Mi, Felséges Urunknak hü magyar allatvalói tudtuk, tapasztaltuk és boldogan szemléltük a szövetséges uralkodók és azok népének eme tiszteletét és szeretetét Felségedhez.

De hogy a magyar nemzet, annak minden egyes tagja, az elsőtől az utolsóig — mily imádat és rajongó szeretettel, odaadó hüséggel és tántorithatlan ragaszkodással viseltetik *a legelső magyar ember koronás királyunk első Ferencz József Ő Felségének felkent személye iránt*, hogy miként áldozná fel a magyar mindenét, — mi legdrágább, még életét is, ha kell — alkotmányos királyáért azt szivünk szerint kimutatnunk, arról tanubizonyságot tennünk ritkán nyilt alkalom.

Hála Felséged uralkodói bölcsesége és szives magyar vendég szeretetének, csakhamar alkalom nyujtatott erre nekünk, amidőn Ausztria és Magyarország dicső szövetségesét a Német birodalom Császárja és Poroszország királya *II. Vilmos* Ő felségét, Budapest magyar fő- és székvárosában Felséged szivesen látott vendégül meghivni és üdvözölni méltóztatott. Amit Vilmos császár és király Ő felsége ezen fogadtatásakor érzett, annak nagy szivéből kifolyólag őszinte és határozott kifejezést is adott s mi lelkünk teljességéből örvendettünk véle együtt, amidőn a *magyarok hüségét Felséged iránt* örökre emlékünkbe vésődött remek felköszöntőjében ragyogó ékes szólással jelemezni dicsőiteni kegyes volt.

Amidőn azonban igy őszinte és igaz lelkesedéstől áthatottan elmélkedtünk a tények felett, hogy ime Felséged iránti nagy szeretetünk és ragaszkodásunk a szövetséges ifju fejedelem és diszes kisérete a nagy számu külföldi diplomaták és küldöttek előtt ily impozáns módon lett nyilvánvalóvá.

Felséged jóságos atyai kezével szivünket érintette s az elmélkedő agyról egyszerre oda terelte minden vérünket, amikor a *magyar történelemnek vallás és honszabadságunkért küzdött hősei, a törvény és hadtudomány bajnokai, a történet irás és költészet kimagasló alakjai érczbe öntését s ezek emlékének Budapest fő- és székvárosunk különböző térein igy megörökitését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.*

Felséges Urunk és Királyunk!

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságának bizottsági közgyülése a város közönsége nevében hü magyar alattvalói hódolattal. tisztelet és szeretetettel üdvözli Felségedet, magasztos elhatározása alkalmából; leghálásabb köszönetet rebeg minden lakosunk ajaka és mindannyiónk kebeléből azon fohászkodás száll az egek urához, *áldja meg az Isten jóságos Királyunkat I. Ferencz Józsefet és tartsa meg Őt, Felséges neje Erzsébet királyné védasszonyunkkal és az egész Felséges Uralkodó családdal együtt a magyar haza és nemzet előhaladása, boldogitása és dicsőségére.*

Kelt Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1897. szeptember 29-én tartott üléséből.

Komlóssy Arthur, főjegyző. **Simonffy Imre,** kir. tanácsos polgármester.

Felhivás.

Debreczen szab. kir. város közönségéhez!

Minden igaz magyar szivét édes érzés járta át, midőn Ő Felsége azon legmagasabb leiratáról értesült, melyben történelmi multunk legkimagaslóbb alakjainak szobrokban való megörökitését saját udvartartása terhére elrendelni méltóztatott.

Ezen fejedelmi fönséges elhatározás hallatára az egész nemzet megmozdult s hálatelt szivvel gondol a legjobb, a legbölcsebb uralkodóra, ki elhunyt nagyjai emlékezetének felelevenitésében megtisztelte a magyar nemzetet, mely ezer éves küzdelmei és örömei közepette, törhetlen hüséggel, lángoló lelkesedéssel és példátlan hódolattal vette körül a magyar király szent személyét, ezeréves koronáját.

Az országos örömben, mely betölti a hegyek ormait és völgyek mélyét, részt kiván venni a legnagyobb magyar város Debreczen is. Részt kiván venni nemcsak az imában, melyben áldást és boldogságot kér a legnemesebb királyra, hanem külsőleg is kiakarja mutatni azt a törhetlen hüséget, mely e város minden hü polgárának egész életében vezérlő csillaga, a tetteinek irányitója.

Polgártársak!

Hozzátok fordulunk, kik minden időben megmutattátok, hegy a nagy eszmékért lelkesedni tudtok és hálás szív dobog kebletekben.

Tegyétek ünneppé, fényes, ragyogó ünneppé *Október harmadikát* és mutassátok meg a világnak, hogy mire képes egy város, mely az Istent, a Hazát és a Királyt vallja szentháromságának.

Öltözzetek *ünnepidiszbe*, öltsön *lobogódiszt* házatok, a *templomok* megszentelt boltivei alatt gyüljetek össze *imádkozni koronás királyunk* üdvéért, boldogságáért, este pedig *világitsátok* ki ablakaitokat s az ev. ref. collegiumtól 6 órakor kiinduló *fáklyás felvonulásnál* a tőletek már megszokott példás rendben, szent lelkesedéssel, a nagy nap méltóságához mérten fejezzétek ki hódolatteljes szeretetteket és hüségteket a legdicsőlb koronás fő iránt.

Legyen ez a nap a szív, a hüség, a hódolat ünnepe! Legyen hü kifejezője azon hálának, mely Ő Felsége legmagasabb kegyelmének köszönete és örökké visszhangja annak az imaszerü óhajtásnak:

Éljen a király!

Debreczen, 1897. szeptember 30.

Simonffy Imre,
kir. tan., polgármester, mint az ünnepélyt rendező bizottság elnöke.

Az ünnepély programmja.

Reggel 7 órakor: istenitisztelet az orthodox izraeliták pásti-közi templomában.

D. e. ½8 órakor a hatóságok, testületek *gyülekezése* hálaadó istenitiszteletekre a városháza nagytermében.

D. e. 8 órakor: Hálaadó isteni tisztelet az ev. ref. kistemplomban. Az imát *Könyves Tóth* Kálmán lelkész mondja.

D. e. 9 órakor: Hálaadó isteni tisztelet a r. kath. templomban. A misét és ünnepi beszédet dr. *Wolaffka* Nándor v. püspök plébános tartja.

D. e. 10 órakor: Hálaadó istenitisztelet a várad-utczai izr. templomban. Ugyanakkor az ág. ev. templomban. Amott *Krausz* Vilmos főrabbi, emitt *Materny* Lajos mondanak imát.

D. u. 3 órakor: A főiskolai ifjuság alkalmi szavalattal, beszéddel ünnepélyt rendez a főiskolai oratoriumban. Az ünnepi beszédet dr. *Bartha* Béla jogtanár tartja. Az ifjuság a miniszterelnök utján táviratilag hódolatát fejezi ki Ő Felsége előtt.

Este ½6 órakor fáklyásmenethez gyülekezés a kollegiumban. Indulás 1000 fáklyával lampionnal katonazene mellett 6 órakor. A Piacz-, Várad-, Gyár-, Varga-, Batthiányi- és Kossuth-utczákon való elvonulás után a városháza előtt szavalás és beszéd a király ajándékának jelentőségéről. A beszédet *Joó* István középiskolai felügyelő tartja. Ezután a fáklyák elégetése a városház udvarán.

Este 6 órától 10 ig a város kivilágitása.

Este 8 órakor diszelőadás a szinházban.

Este 9 órakor a polgárság bankettje a Bikában.

*

Felhivás az iparoskör tagjaihoz.

Ő Felsége koronás királyunk szeptember 25-iki kegyelmes leiratáért Debreczen város polgársága királyunk Ő Felsége iránt tanusitandó igaz szeretetének és mély hálájának kifejezésére holnap vasárnap délután 6 órakor hódoló diszes fáklyás felvonulást fog rendezni. Ezen ünnepélyes felvonuláson az iparos kör is testületileg zászlaja alatt fog részt venni, ennélfogva felhivjuk a kör tagjait, hogy ezen ünnepélyes felvonuláson teljes számban résztvenni s 5 órakor a kör helyiségében, a honnan a kivonulás lesz — gyülekezésre megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen, 1897. október 2.

Az elnökség.

Felhivás a Zion egylet tagjaihoz.

A f. hó 3-án rendezendő hódoló felvonulásban való részvételre a rendező bizottság által egyletünk is megkerestetvén, hazafias kötelességnek ismerjük egyletünk t. tagjait ez uton értesiteni, hogy a Zion egylet testületileg saját zászlója alatt veend részt a hódoló felvonulásban.

Felhivjuk tehát az egyleti tagokat, hogy vasárnap d. u. 5 órakor egyleti jelvénynyel ellátva az egyleti helyiségben minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Az előljáróság.

Az önkéntes ünneplésnek *van csak — belső becse.* A rendelt, ráparancsolt, nagy kalendáriomszerü ünnepek, — nagyobbára — csak „szent heverd-el napok.“ Az önkéntes ünneplés ama belső becsével bir az, amely országszerte most nyilatkozik: „*a legelső magyar ember — a király*“ iránt, minden magyar szivéből, lelkéből, amelynek kifejezést is ad: fényben, zajban szónoklatokban, tüntető menetekben, vendégeskedésben. — A holnapi napon, ily ünnepi hangulat veszi hatalmába Debreczent is, templomokban, közintézetekben, utczákon, magánházaknál. Bizonyosan ismeri is már mindenki az okot, — amiért, — a valósult eszményt — akinek ünnepel.

Talán rövidebben, de jellemzóbben sem fejezhetnők ki ezt, mint hogy „**a nemzet, magát nemzetinek manifesztált királyának ünnepel.**“ — A holnapi beszédek — ugy hisszük és várjuk, — kifejtik az ünnep okának s az ünneplendőnek magasztosságát; de leginkább várhatjuk ezt, a ref. kollegium oratoriumában d. u. 3 órakor tartandó komoly ünnepélytől, amelyen megjelenést, éppen ezért, a tudatosan ünnepelni akaró közönségnek — méltán ajánljuk. Bizonyára . . . nem lesz ott fény, zaj stb. Látványosság által izgató — külsőség; de lesz: komoly érzelem és ezáltal áthatott, megnemesitett sziv érzésből kelő összhangzat, mely ez ünnepnek *valódi belső becset* ad . . ami által válik az, mostani *nemzeti önkéntes közünneplésünk — legkimagaslóbb, legmegbecsülendőbb részletévé.*

Magyarok királya.

Nagy jó *Ferencz József*, magyarok királya,
Minden lépésedet hirnév koronázza,
Gazdag jutalomnak rózsás disze, fénye,
Fejedet köritse, nagy nevedet érje.
Szeretet kisérjen, béke legyen részed,
Okos szó, gondolat, nagy sziv a vezéred.
Boru sose üljön fényes koronádon,
Magyarok Istene ezerszer is áldjon!

Látod ezt a földet, látod ezt a népet?
— Rajongva ölel át, hiven szeret téged.
Lelke kéjben uszik, hahogy néha láthat,
Hogy ez a te néped, a jó Istent áldhadd'!
Fényes koronádnak, trónodnak körülte
Nehéz, ködös felleg, dörgő vész ha gyülne,
Megvédene bizton, soha el nem hagyna,
Tekints err' a népre, tekints a magyarra!

Széles rónaságon, Duna, Tisza táján,
Kárpátok tövében, sik vidék határán,
Ottan él, ott lakik, két keze munkája
Ezt az áldott földet vigan barázdálja.
Ottan él, boldogan, nyugodtan, de készen,
Hogyha hadba kéne szállani is épen.
Karja erős, aczél lelke lángol, érez.
Királya oda van nőve a szivéhez.

Tekints a magyarra, ragyogó multjára,
Akkor majd megérted, e haza mért drága.
Tekints csak a multba, a rög is meséli,
A madár is mondja, szellő is beszéli.
Tekints csak a multba, véres volt, de fényes,
Nem tapadott szenny még a magyar nevéhez.
Tekints csak a multba, akkor majd megérted:
Ez az én hü népem miért szeret téged.

Oh, ha a világon minden romba dülne,
Vész, vihar, ezernyi, fejünk fölé gyülne,
Keletről nyugatról boru kelne utra,
Minden nép – tiéd is — nagy nyomorba [jutna,
Napnak ragyogása szürke ködbe veszne:
Ez a nép téged akkor is szeretne,
Akkor is szeretne, akkor is imádna,
Gazdag áldást kérne fényes koronádra.

Nagy jó Ferencz József, magyarok királya,
Ez a te hü néped léptedet is áldja.
Szeressed tovább is. Oszt van egy kérésünk,
Teljesitsd, add meg azt, — ugysem sokat [kérünk.
Nem sokat, — mégis a szivünk nagyot dobban,
Hogyha minden ember *azt* kéri e honban,
Mégis ugy örülnénk, ha kigyulna orczánk:
— Magyarok királya gyere lakni hozzánk!

Juhász Sándor.

NAPIHIREK.

— **Istenitiszteletek.** A holnapi vásárvasárnapon az összes ev. ref. templomokban szokás szerint theologusok fogják a rendes istenitiszteletet tartani. A róm. kath. templomban 7 órakor *Hamernyik* Sándor, 8-kor egy kegyesrendi áldozár, 9 órakor dr. *Wolafka* Nándor v. püspök, aki a szentbeszédet is tartja, ½12 órakor *Kovács* Márk fognak misézni. Az ágost. templomoban d. e. 10 és d. u. 3 órakor lesznek a rendes istenitiszteletek.

— **A kormány üdvözlése.** A közelebb mult napok nagyfontosságu örvendetes eseményeinek mély hatása alatt Debreczen város közgyülése egyhangulag, hazafias lelkesedéssel határozta, hogy losonczi báró Bánffy Dezső miniszterelnököt s általa a miniszteriumot üdvözölni fogja s iránta bizalmát fejezi ki. Az üdvözlő felirat, a melyet az inditványozó *Komlóssy* Arthur főjegyző fogalmazott, ekként hangzik:

Nagyméltóságu Miniszter Elnök Ur!

Kegyelmes Urunk!

Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottsága mai napon tartott rendes közgyülésében egyhangu lelkesedéssel határozta el, hogy már magas vendégünk II. Vilmos német császás és porosz király ő Felsége magyarországi látogatása és itt időzésének a magyar nemzetre nézve oly feledhetetlen becsesel biró mozzanatai s általában a fogadtatás sikerülte alkalmából Nagyméltóságodhoz és a felelős magyar kormányhoz üdvözlő feliratot intéz. Ez üdvözletünket fokozza és Nagyméltóságod, nem különben a vezetése alatt levő magyar királyi kormány müködése iránti bizalmukra és hálás köszönetükre tette magát ujból és méltán érdemessé koronás királyunk ő Felségének azon legutóbbi nemes elhatározása által, mely a Nagyméltóságodhoz folyó évi szeptember 25-dik napjáról intézett és Excellentiád által ellenjegyzett kegyelmes királyi leiratban nyert kifejezést.

Fogadja Nagyméltóságod és a vezetése alatt álló magas kormány minden tagja őszinte szivből jövő hazafias üdvözletünket és hálás köszönetünket!

Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1897. szeptember 29-én tartott közgyüléséből.

Simonffy Imre, kir. tan. polgármester. *Komlóssy Arthur*, főjegyző.

* **A város zárszámadása.** A belügyminiszter ma értesitette Debreczen város közönségét arról, hogy a város 1896. évi zárszámadása, vagyon leltára s az alapitványi pénztár által kezelt alapok egy részének kivonatait számtételileg megvizsgáltatván, a zárszámadást

1,757,529 frt 56½ krnyi bevétellel
1,755,164 frt 73½ krnyi kiadással
2,364 frt 83 krnyi maradványnyal helyesnek találta. A vagyon leltár szerint

a cselekvő vagyon 20,839,307 frt 52½ kr
a szenvedő vagyon 4,115,758 frt 72 kr
a tiszta cselekvő vagyon 16 923,548 frt 80½ krt

tesz; összehasonlitva a mult évi tiszta cselekvő vagyonnal, **16,540,390** fr 57 krral, mutatkozik 183,158 frt 23¾ krnyi vagyonszaporodás. Az alapok nagy részének kivonatai szintén megvizsgáltattak és kifogástalanoknak találtattak.

— **Személyi hir.** *Végh* Gyula tb. rendőr főkapitány szabadságáról hazatérve tegnap ismét átvette a II. ker. rendőrkapitányság vezetését.

— **Október 6.** A főiskolai Magyar Irodalmi önképzőkör egyik gyülésén elhatározta, hogy október 6-át, nemzetünk történetének ezt a gyászosan fényes napját az idéntől kezdve minden évben meg fogja ünnepelni. A mostani ünnepélyre már folynak az előkészületek, a programmot azonban még csak később közölhetjük.

— **A 4. zászlóalj érkezése.** Holnap d. e. ½12 órakor érkezik haza négy évi hosszu távollét után a 39. gyalogezred 4. zászlóalja Mostárból. A derék hadfiakat repeső szivvel várják övéik. A vasutnál a városi tanács képviselői, a helyőrség tisztikara üdvözli a vitéz zászlóaljat, mely katonazene mellett fog bevonulni a Pavillon laktanyába. Azokat, akik három évet szolgáltak a sziklás Herczegovinában, már holnap szabadságolják.

— **Arany kardbojt.** Házi ezredünk önkéntesei kiszolgálták az egyévet és pedig szép sikerrel amennyiben 15 közül 12 letette a tisztivizsgát. A VII-ik hadtestnek önkéntesei kőzül a 39-ik gyalogezredbeliek tüntek ki leginkább ugy magatartásukkal, mint kiképeztetésükkel. A derék hadfiak, akik az önkéntes szolgálat czélját elérték a következők: Albert Ferencz, Dobó Kálmán, Dobechort Nándor, Görömbey István, Grünbaum Antal, Hetessy Sándor, Kudelka József, Lövinger Herman, Mayer Jenő, Mikes Géza, Novák Ferencz, Szentessy Ferencz.

— **Tisztviselők vasuti kedvezménye.** A kereskedelemügyi miniszter a m. á. v. igazgatósága javaslatára megengedte, hogy a féláru menetjegy váltására jogositó, állami valamint a törvényhatósági közigazgatási tisztviselők részére 1896-ban életbeléptetett s a f. év tartamára lebélyegzés által megnyitott arczképes igazolványok jelenlegi mintája helyett azok kiállitásának és kezelésének megkönnyebbitésére és egyszerüsitése czéljából a jövő 1898. évtől kezdve *öt évi* használatra előkészitett uj arczképes igazolványokat léptessen életbe.

— **Virilisták névsora közszemlén.** A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak névjegyzékét az 1898. évre az igazoló választmány megállapitotta. A névjegyzék az 1886. XXI. t.-cz. 28 §-a értelmében a folyó évi szeptember hó 30-ától tájékozás végett 15 napra közszemlére a városház hirdetési tábláján és a polgármesteri hivatalban kitétetett. Erről azzal értesittetik a város érdekelt közönsége, hogy az 1886. XXI. t.-cz. 28. §-a szerint a névjegyzék ellen a kifüggesztéstől 15 nap alatt az állandó biráló választmányhoz felebbezésnek van helye, mely fellebezés a polgármesteri titkári hivatalnak adandó be. Debreczen 1897. szept. 29. *Simonffy* Imre, kir. tan. polgármester.

— **A debreczeni és nagyváradi szinészet jubileuma.** Náményi Lajos, aki a debreczeni és nagyváradi szinészet 100 éves jubileumára megirni készül a váradi szinészet történetét, amely hosszu időken keresztül szorosan egybe forrott a debreczeni szinészet történetével: Debreczenbe érkezett, hogy az itteni levéltárban kutatásokat tegyen.

— **Ujházy Károly temetése.** Az öreg Ujházy Károlyt tegnap délután helyezték örök nyugalomra. Szent-Anna-utczai ódon kis háza, hol a mindenki által tisztelt s szeretett orvos oly hosszu éveken át gyakorolta áldásdus működését, — egészen megtelt résztvevő közönséggel. Azok, akik életében szerették, ragaszkodtak hozzá puritán jellemért, nemes szivéért, mindnyájan eljöttek, hogy utolsó hálájukat lerójják iránta. A ház előtt, végig az egész utcza zsufolva volt szegény férfiakkal, asszonyokkal, kik megsiratták jóltevőjük elvesztét. Az udvaron állitották fel a fekete posztóval bevont ravatalt, a fekete érczkoporsó tetején pedig leányának, Ujházy Máriának pálmalevél és élővirág koszoruja feküdt, a ravatalt pedig körülvette az a sok szép koszoru, melylyel ösmerősei, jó barátai rótták le iránta hálájukat. A ravatal körül a család tagjai foglaltak helyet köztük a boldogult öreg doktor nagy müvész fia *Ujházi* Ede. Az orvosi kar teljes számmal megjelent legrégibb kartásuk temetésén. A gyászszertartást K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész végezte, szép halotti beszédet mondva. A kántus éneke után ifjabb kollégái, dr. Balkányi Ede, dr. Szentpály Benő, dr. Derekassy István, dr. Burger Péter és dr. Varga Emil kivitték a koporsót s feltették a halottas kocsira. A boldog emlékezetü orvost a Kossuth-utczai temetőben helyezték örök nyugalomra. A diszes temetést Kernáts „Kegyelet" tem. int. rendezte.

— **Berger főhadnagy gyásza.** *Berger* Jenőt, a debreczeni 39. gy. ezred főhadnagyát, társas körünk kedvelt és szeretett tagját sulyos csapás érte. Édes atyja, Berger Antal Nagyváradon tegnapelőtt szivszélhüdésben hirtelen elhalt. A derék s mindenki által tisztelt férfi hirtelen halála nemcsak Nagyváradon, de Debreczenben is általános és mély részvétet keltett.

— **Egy urnő szerencsétlensége.** Széles körben kelt nagy részvétet özv. *Könyves* Tóth Antalné urnő, Simonffy Imre polgármester nővérének szerencsétlensége. A nagyerdei fasoron lévő nyaralójában, amint egy karosszékből felállott megbotlott s oly szerencsétlenül esett el, hogy karja és lába eltört. A tiszteletreméltó matrona állapota igen sulyos.

— **Ellőtte a balkezét.** A csapókertben szüretelő egyik társaságba *Kovács* József kőmüves segéd vidám hangulatának pisztoly elsütésével is akart kifejezést adni. Ezt azonban oly szerencsétlenül tette, hogy balkeze sulyos sérüléseket szenvedett.

— **Titokzatos kőzápor.** Valami vásott ficzkók azt a tréfát üzik egy idő óta, hogy sulyos tégladarabokat és terméskőveket dobálnak az est beálltával a III. kerületi kapitányság feje felé. Tegnap este is szakadatlan kőzápor hullott le a Teleky-utczai épület tetejére, melyben a III. ker. kapitányság helyiségei vannak. A legéberebb megfigyelés sem vezetett még eddig a rejtély nyitjára.

— **Ellopott két ökör.** Amikor a vásár kezdetét veszi, megélénkül a hirrovatunk is rendesen különféle lopásokkal. Tegnap hajnalban egy alvó ember zsebéből lopták ki 700 forinttal telt tárczáját, ma éjjel meg a vásártérről elhajtották ismeretlen tettesek *Papp* Mihály két ökrét, amelyek balszarvukban P. M. bélyeg sütését viselik. A rendőrséget, erősen foglalkoztatják ezek a lopások.

— **A kerületi betegsegélyező pénztár ülése.** A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága tegnap délután Berger Jenő elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés első tárgya a pénzbeszedő lemondása folytán megüresedett állás betöltése volt. Erre nézve tudomásul vették az elnök amaz intézkedését, hogy a pénzbeszedésssel ideiglenesen Nemes Ferenczet bizta meg. Azután a hazai kerületi betegsegélyező pénztárak kongresszusa került sorra, amelyet tudvalevőleg október 14. és 15-én a fővárosban tartatnak meg. A pénztár igazgatósága elhatározta, hogy a kongresszuson *Berger* Jenő elnökkel és *Grünvald* József titkárral képviselteti magát.

x A legjobb hajfestőszereket készit a jóhirnévnek örvendő Anton J. Czerny czég Bécs, XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. és I. Walfischgasse 5., mely már számos arany és ezüst érdemkereszttel lett kitüntetve. A jól ismert Tanningene és a hölgyektől nagyon kedvelt keleti rózsatej különösen megemlitendők. Prospektusokat az összes készitményeiről a czég ingyen és bérmentve küld.

x A legjobb orvesság. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, midőn e helyen is fölhivjuk b. figyelmüket a lapunk mai és folytatólagosan minden vasárnapi számában hirdetendő Ács-féle kitünő gyógyszerekre, melyek ezrekre menő betegnek adták vissza egészségüket s melyek valamennyi orvosi szaklapban szaktekintélyek tollából eredt terjedelmes czikkekben lettek ismertetve s mint legjobbak ajánlva. Felebaráti kötelességet teljesit, a ki e kitünő készitményeket szenvedő embertársainak figyelmébe ajánlja.

x A főpiacz fénypontján egy bolthelyiség február 1-től kiadó. Ugyanott a berendezés és kirakat is eladó. Értekezhetni Fényes Mórnál.

x A gyermekbetegségek keletkezéseinek megátlása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet kifejtő szervezettel birjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt czélzó gyógyszerkészitmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá füzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevételétől undorodnak, s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szivesen veszik be. Főraktára Zoltán Béla gyógyszertárában, Budapest, V. Nagykorona-utcza 23. szám, hol üvegenként 1 frtért kapható.

x Heiman és Halmágyi női és gyermek felöltők legnagyobb áruházában az őszi és téli ujdonságok megérkeztek.

x Az osztálysorsjáték. Szeptember 29-ével a „kis lotto" Magyarországon megszünt s az osztálysorsjáték modern és kipróbált intézménye lépett helyébe. A m. kir. szab. osztálysorsjáték, melynek hivatalos játékterve mai számunkban közzé van téve, az aránylagos kis betétekkel szemben kedvező játékesélyeket és nagy nyereményeket nyujt. A kibocsájtott 100.000 sorsjegy közül 6 osztályba osztott 50.000 nyeremény huzatik ki.

x Antikoris önmüködő poloskafogó biztos sikeréről a közönség már annyira meggyőződött, hogy egyik család a másiknak ajánja és ez által oly nagy keresletnek örvend, hogy a gyár alig képes a szükégletet fedezni. Szerencse az emberiségre, hogy végre sikerült feltalálni, miként szabadulhat meg ezen vérszopóktól. Az *Antikoris* ugyanis lehetetlenné teszi, hogy a poloska a fekvő helyekbe jusson és a lakást kitisztitja a poloskától. Ára a 4. drbból álló készletnek használati utasitással együtt 1 frt 40 kr. Kapható mindenütt. Főraktár Budapest, VI. Teréz-körut 38.

x Mezőgazdaság. A háziállatok fejlődése és erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégitő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközeink e czélra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinär preparatumokra utalnak bennünket, melyeket Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállitó, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett állit elő és ezek mint präservativ szerek messze az ország határán tul hiresekké váltak. A kitünő hatás, mely a Kwizda-féle restitutionsfluidnak lovak számára sajátsága (ezen szer mint kitünő erősitő szer is bevált) továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely mint marhapor általában, ugy teheneknél a tejelőképesség fokozása czéljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállitott veterinär preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czég világra szóló hirnevét.

x A Dréher-féle udvarkert éttermében a szinház után választékos friss vacsora.

Szinház.

A szini évad megnyitása.

Ma este tárulnak fel a nézőtér ajtajai ismét, hogy hét hónapon át engedjék a közönséget oda, hol a szórakozás müvedődés, az élvezet okulás, az élet nem igaz, de az igazra vezet.

A szini évad a mai estével megkezdődött. *Komjáthy* János igazgató és társulatának összes tagjai már közöttünk vannak. Egyrészük még tegnap megérkezett, hogy mielőbb tulessenek a lakáskérdésen. Azok, a kik a tegnapi utolsó előadáson játszottak Nyiregyházán a „Vasember"-ben, köztük *Szathmáry* Árpád és *Fáy* Flóra, ma reggel vonultak be debreczeni otthonjukba.

A közönség örömmel üdvözli a kedves müvészgárdát itthon. Mi is azok között vagyunk, a kik őszinte rokonszenvvel mondunk nekik Istenhozottat. A színész meg az iró testvérek, ugyanaz a czél vezeti, ugyanaz az eszme lelkesiti mindkettőt. Egy az örömük, egy a bánatuk. Ki szeretné hát jobban a színészt, mint az iró!

Ohajtjuk, hogy kedves müvészeink ebben a tudatban nézzenek kritikáink elé. A mi szerkesztőségünk tagjai, a kik a kritikával foglalkozni fognak, tudják azt, hogy mily nehéz feladattal kell a vidéki színésznek megküzdeni. Tudják, hogy a mindenféle müfajt kultiváló vidéki színházban nem lehet mindig a fővárosi preczizitást várni, a hol sokszor 20—30 próba is előzi meg egy darab szinrevitelét. Azt is tudjuk, hogy a sajtó *kötelessége* a törekvést buzditani, a tehetséget fejleszteni, az érdemet kiemelni, a színészben a nemes lelkesedés lángját folyton táplálni. Szeretet, jóakarat vezeti hát akkor is tollunkat, ha sajnálatunkra szükség van a hibákra rámutatni.

Találjon a társulat minden tagja örömet, megelégedést városunkban!

M.—

* **Géczy István itt van.** A *„gyimesi vadvirág“* szerzője Debreczenbe érkezett, hogy jelen legyen hirneves darabjának itteni premiérején, melylyel ma este a szini évadot megnyitják. A ma délelőtt tartott főpróbán is jelen volt.

* **A tiz első nap müsora.** Október másodikán, szombaton: *A gyimesi vadvirág*. Népszinmü, bérletszünetben. Az előadáson jelen lesz a pályanyertes népszinmü szerzője: Géczy István is. Október 3-án, vasárnap: *Diszelőadás. Alkalmi tabló, Gyimesi vadvirág*, másodszor, bérletszünetben. Október 4-én, hétfőn: *A gyimesi vadvirág* páratlan bérletben. Október 5-én, kedden: *Nagyzás hóbortja*, vigjáték páros bérletben. Október 6-án, szerdán: *Dózsa György*, páratlan bérletben. Október 7-én, csütörtökön: *A kisasszony feleségem* operett, páros bérletben. Október 8-án pénteken: *A gyimesi vadvirág* népszinmü rendes helyárakkal bérletszünetben. Október 9-én szombaton: *A gárdisták*, vigjáték. (Ujdonság, a nemzeti szinház repertoir darabja) páratlan bérletben. Október 10-én, vasárnap délután leszállitott helyárakkal: *A méltóságos csizmadia*, bohózat, este rendes helyárakkal: *A gyimesi vadvirág*, népszinmü, páros bérletben.

Szerkesztői posta.

Sz. I. K. E. A szerkesztői asztal fiókjában annyi próza és vers gyült össze mostanában, hogy átnézésük hosszabb időt vesz igénybe. Véleményünket majd közölni fogjuk. Addig türelmet kérünk.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

Nyilttér.*)

Havonként 500 frtot

lehet keresni a legtisztességesebb módon itt Debreczenben, minden koczkázat nélkül egy egészen uj vállalat átvételével.

Szükséges tőke 1000—2000 frt. Felvilágositást nyujt a gyáros személyesen **a „Bika“ szállodában** d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Wannieck Frigyes és Társa
gépgyára, vas és **rézöntődéje**
Brünnben (Morvaország).
Ajánlja 936 52—7
gőztégla és cementtelepek
teljes berendezését.
Állandó kiállitás téglagépekben.
Képes árjegyzék ingyen.
Több mint 900 telep berendezve.

Kéretik a t. olvasó e hirdetményt kivágni, eltenni és ösmerőseinek alkalmilag ajánlani!

Egyedüli gyomor- és vértisztitó szer, mely nem rontja a gyomort!

Mindennemü **gyomorbaj, aranyér, emésztési zavar,** időszakonkénti vagy állandó **székrekedés** s az ezekkel járó következmények legradikálisabb és teljesen biztos hatásu gyógyszere az

Ács-féle (czukrozott)
Cascara-sagrada-labdacs.

(Nép nyelvén sz.-fehérvári „korona-pilula“.)

Ez nem drasztikus, de enyhe hatásu növényi laxans-szer. Nem rontja a gyomrot mint a többi hashajtó; nem okoz szélképződést, görcsöket, mint azok nagy része, nem csökkenti az étvágyat, hanem fokozza, a mennyiben a belek működését elősegiti.

Valamennyi orvosi és gyógyszerészi szakközlöny tekintélyes **szakférfiak** tollából terjedelmes czikkekben méltatta s oly elismerőleg nyilatkozott, mint még eddig egyetlen ilynemü gyógyszerről sem.

E kitünő készitmény a legtöbb gyógyszertárban készletben tartatik. Egy üveg eladási ára (50 labdacscsal) = 50 kr., egy próbadoboz (12 labdacscsal) = 15 kr.

Előállitási hely és szétküldési raktár egyedül: **P. Ács Albert gyógyszertára, Székes-Fehérvárott** (Gróf Zichy-ház).

Innen 1 frt 70 krnak előzetes beküldése mellett 3 üveg, vagy 10 doboz (mint legkisebb szállitmány) bárhova **franco** szállittatik.

Gyakorlati élő hasi gyógymód!

948—6—1

13,160.000 koronát

fognak nyerni a **magyar kir. szabadalm. osztálysorsjáték** 6 osztályában. Ezen sorsjáték 100.000 sorsjegyből áll, melyek közül **50,000 drb nyereménynyel** huzatik ki, tehát a sorsjegyek fele része nyer.

A nyeremények a következők:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Millió
korona
(kor. 1,000.000)

	Korona
1 dij á	600.000
1 nyer. „	400.000
1 „ „	200.000
2 „ „	100.000
1 „ „	90.000
1 „ „	80.000
1 „ „	70.000
2 „ „	60.000
1 „ „	40.000
5 „ „	30.000
1 „ „	25.000
7 „ „	20.000
3 „ „	15.000
31 „ „	10.000
67 „ „	5.000
3 „ „	3.000
432 „ „	2.000
763 „ „	1.000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
15650 „ „	170

130, 100, 80 és **40**

50,000 nyeremény és dij, melyek összesen

13.160,000 koronát kitesznek.

Ezen sorsjáték huzásai nyilvánosan a magyar kormány ellenőrzése és egy kir. közjegyző felügyelete alatt történnek. A sorsjegyek árai, melyek hivatalból vannak megállapitva, az első osztályra a következők:

Egész sorsjegy 12 korona (o. é. 6 frt.)
Fél sorsjegy 6 korona. (o. é. 3 frt.)
Negyed sorsjegy 3 korona (o. é. 1 frt 50 kr.)

Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot, melyből részesedésük eredményét megtudhatják.

Mindazok, kik ezen őriási nagy nyerési esélyeket nyujtó sorsjátékból sorsjegyeket óhajtanak beszerezni, szivesked-jenek b. megrendeléseiket minél előbb, de minden esetre legkésőbb a huzás napjáig

f. é. november 11-ig

hozzánk eljuttatni, a megfelelő összeg papirpénzben vagy bélyegekben a megrendeléshez csatolandó vagy postautalványnyal beküldhető. Kérjük b. czimét pontosan és világosan feladni. A megrendelések mindjárt beérkeztük után, a meddig készletünk tart, eszközöltetnek. A sorsjegyekkel együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimeritő hivatalos sorsolási tervezetet.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Fejérvári és Tsa
Budapest,
V. Marokkói-utcza 2. sz.

A legfinomabb egészségtani
párisi-gummiárukat
ajánl gyógyászati és sebészeti czélokra, az 1866-ik év óta fennálló gummiáru-gyár
Schmeidler J. N.
cs. és kir. udvari szállitó
Bécs, VII. Stiftgasse No. 19.
Árjegyzék ingyen. Küldemény titoktartás mellett.

Alapittatott 1875.

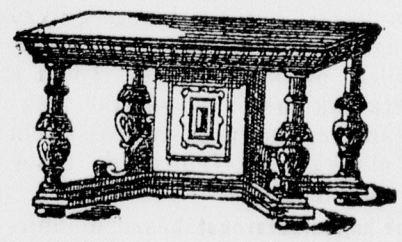

Legelső és legdusabban berendezett
Butor-áruház
több mint 200 szobaberendezés készletben
Schwarz Vilmos Debreczen.
Üzlethelyiség: Piacz-utcza 2083. szám.
Gyárhelyiség: Szálkaköz 1973. szám. 937—0—7
Saját gyártmány! Kitünő munka! Jótállás mellett.

Több éremmel kitüntetve.

Mielőtt a n. é. vásárló közönség butorszükségletét fedezné, kérem most ujonnan felépült **dus raktáromat** és **gyáram** szives megtekintését, a hol **több mint 200 szobaberendezés készletben van** és mindennemü butorok a legegyszerübbtől a legfinomabb kiviteleig **jutányos ár mellett** kaphatók.

Gyors és pontos kiszolgálás biztositttatik.

Alapittatott 1875.

Több éremmel kitüntetve.

Kimondhatlan széppé

teszi a gyengéd, fehér és rózsás arozbőrt, ugyszintén az **arozot a szeplő és bőrtisztátalanság ellen megóvja,** azért használjuk a

Bergmann-féle liliomtej-szappant

Bergmann és Tsától Drezda és Tetschen a/E.
(Védjegy Két bányász.)
Darabja 40 krajczár.
Kapható: **Dr. Rothschnek V.** gyógyszertárában és **Csanak József** füszerüzletében.

Szomoru — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot forditunk, mint **egészségünkre.** Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észleljük, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknél az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelmüség,** mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp ugy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kutforrása a gyomor rendetlen müködése** a mit — idejekorán használva, Egger kellemes izü **Sodapasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok** köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitünő izü **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biz ossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) Minden gyógyszertárban kaphatók. Főraktár Nádorgyógyszertár.

(Dr. Leo Egger és Egger J.)

Budapest, Váci-körut 21. 930 0—21

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váczi-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, here-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyüjtők,

„COLUMBIA-DRILL"

„COLUMBIA-DRILL"

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aczélekék, két- és háromvasu ekék és mindenegyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviseleti és bizományi raktár:
Bauer és Társa czégnél Debreczenben
Nagy-Péterfia-utcza 521. sz. alatt. 825—50—42

1 doboz ára 1 frt 20 kr. Szétküldés utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése ellen.

KLYTHIA- a bőr ápolására
az arczszin finomitására és szépitésére **RIZSPOR**

Legelegánsabb toilette-, báli és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga.
Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva
Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.
Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak miuden dobozhoz csatolva

Taussig Gottieb
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs
Főraktár: Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.
Kapható Debreczenben a legtöbb illatszer- és gyógyfüszer-üzletekben és gyógyszertárakban. 923—36—28

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyministerium,** ellenőrző közegei utján, az Első magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgáltatta, azok a főelárusitóknak elárusitás végett kiadattak.

A **Magyar Királyi Pénzügyministerium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály	Második osztály	Harmadik osztály	Negyedik osztály	Ötödik osztály	Hatodik osztály
Betét **12** korona	Betét **20** korona	Betét **32** korona	Betét **40** korona	Betét **32** korona	Betét **24** korona
Huzás: 1897. november 11. és 12.	Huzás: 1897. deczember 10. és 11.	Huzás: 1898. január 4. és 5.	Huzás: 1898. január 26. és 27.	Huzás: 1898. február 16. és 17.	Huzás: 1898. márcz. 9-től április 6-ig.

Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1 à	90000	1 à	100000	Nyerem. 1 à	600000
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1 à	30000	1 à	30000	Kor. nyer. 1 à	400000
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	1 à	20000	1 à	20000	1 à	200000
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 à	15000	1 à	15000	1 à	100000
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000	3 à 10000	30000	3 à 10000	30000	1 à	60000
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000	5 à 5000	25000	5 à 5000	25000	1 à	40000
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000	8 à 2000	16000	8 à 2000	16000	2 à	30000
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000	10 à 1000	10000	10 à 1000	10000	3 à	20000
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000	70 à 500	35000	70 à 500	35000	20 à	10000
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000	3900 à 170	663000	3900 à 200	780000	50 à	5000
3000 nyer.	Kor. 240000	4000 nyer.	Kor. 477000	5000 nyer.	Kor. 898000	4000 nyer.	Kor. 934000	4000 nyer.	Kor. 1061000	400 à	2000
										720 à	1000
										1000 à	500
										27800 à	200
										30,000 nyer. és díj	

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000,000

Korona

E 480 nyeremény közül alkalmi kihuzott kapja a jutalomdijat

Nyerem. Kor. nyer.	1 à	600000	600000
	1 à	400000	400000
	1 à	200000	200000
	1 à	100000	100000
	1 à	60000	60000
	1 à	40000	40000
	2 à	30000	60000
	3 à	20000	60000
	20 à	10000	200000
	50 à	5000	250000
	400 à	2000	800000
	720 à	1000	720000
	1000 à	500	500000
	27800 à	200	5560000
	30,000 nyer. és díj		9.550,000

MÉRLEG

Bevétel				Kiadás	
100000 sorsj.,	I.	oszt. à Kor. 10	1000000	3000 nyerem., I. oszt.	240000
97000 „	II.	„ „ „ 18	1746000	4000 „ II. „	477000
93000 „	III.	„ „ „ 30	2790000	5000 „ III. „	898000
88000 „	IV.	„ „ „ 38	3344000	4000 „ IV. „	934000
84000 „	V.	„ „ „ 30	2520000	4000 „ V. „	1064000
80000 „	VI.	„ „ „ 22	1766000	30000 „ VI. „	9550000
		2 korona gyüjtődijjal együtt			
		Kor.	13160000	50000 nyer.	Kor. 13160000

Az I. osztály húzása 1897. november hó 11. és 12-én lesz. A húzások a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusitóinál kaphatók.

Budapest, 1897. október 1.

A magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay *Hasay*

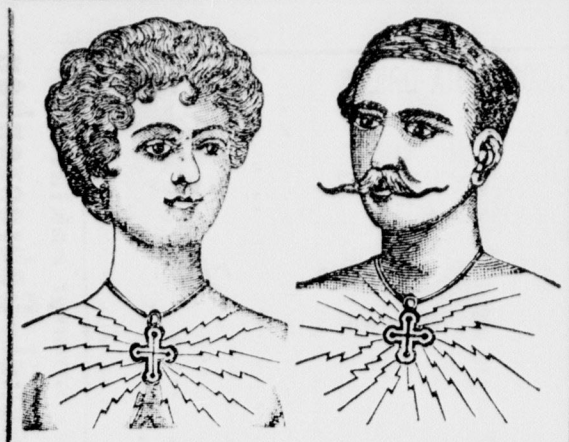

Megifjodás s az élet meghosszabbitása

érhető el a hirneves villamos

Volta-kereszt

viselése által:

A Volta-kereszt egy villamos talizmán mindenki számára. Leányok és asszonyok, fiatal és idősebb férfiak akik mindég egészséges és fiatal akarnak maradni, viseljék a hirneves Volta-keresztet. Testi, valamint szellemi erőben az asszony ugymint a férfi egyaránt meggyarapodik, megedzi az idegeket és fölfrissiti a vért.

Olyanoknál, kik a villamos Volta-keresztet állandóan hordják, a tvérkeringés és az idegrendszer rendesen működik, az érzékek megélénkülnek s valami kellemes jóérzet tölti el az embert. Testi, valamint szellemi erőben egyaránt meggyarapodik s ez a boldog és szerencsés állapot **meghosszabbitja sok embernek mai napság, sajnos, nagyon is rövid életét.**

Minden gyenge embernek nem tanácsolhatjuk eléggé, hogy a villamos Volta-keresztet állandóan viselje; megedzi az idegeket, fölfrissiti a vért s az egész világon elismert gyógyitószere a következő betegségeknek:

Csuz és rheuma neuralgia, ideggyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hipochondria, (buskomorság) sápkór, asztma, merevedés, görcs, ágybavizelés, bőrbetegség, aranyér gyomorbaj, influenza, köhögés, siketség és fülzugás, fej- és fogfájás stb.

Számos dicsérő és elismerő nyilatkozat.

Ára darabonként 1 frt 80 kr.

A ki 2 frtot előre beküld, **bérmentesen** kapja. Utánvéttel 20 krral drágább.

A valódi Volta-kereszt egyedüli szétküldője

Reif J.

Bécs, I. Brandstätte, a Szent-István-templom mellett.

Czerny-féle

Keleti rózsatej

(Orientalische Rosenmilch)

az arcznak oly meglepően tiszta

üde fiatalos szint

kölcsönöz, aminőt semmi más szerrel elérni nem lehet. Kitünő szer **májfoltok, szeplők, pattanások, pörsenések,** (Mitesser) tulvörös arcz és a bőr minden tisztátalansága ellen, a sárga vagy barna arczbőrt elváltoztatja. **Ára 1 frt.**

Balzsamszappan hozzá 30 kr. (Balsaminenseife).

Czerny-féle

Tanningene

a legjobb kipróbált ártatlan

hajfestőszer

haj és szakáll, valamint szemöldök festésére, melylyel a legegyszerübb módon, már egyszeri használatnál is egész biztosan visszanyerik azon kifogástalan fényes **szőke, barna** vagy **fekete természetes szint,** melylyel a megőszülés előtt birtak s mely sem szappannal való mosásnál, sem a gőzfürdőben meg nem fakul.

Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható

Anton J. Czerny-nél

Bécs, XVIII. Carl Ludwigstrasse 6,

(saját ház)

és I. Wallfischgasse 5.

Szétküldés postai utánvét mellett. Prospectus ingyen és bérmentve. Raktár minden nagyobb gyógyszer- és illatszertárban.

Főraktár **Debreczenben**: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerésznél, **Kolozsvárott**: Biró János gyógyszerész, **Perkál Béla** fodrász, **Nagyvárad**: Wachsmann Albert droguistánál. **Budapesten**: Török József és Egger A. Fiai gyógyszertárában.

Meghivás

a debreczeni termény- és áruraktár részvénytársaság

1897. október hó 10-én d. e. 10 órakor

a városháza nagytanácstermében

tartandó

évi rendes közgyülésére.

TÁRGYAK:

1. Az igazgató-ág és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A lefolyt 1896/97. üzleti év zárszámadásai, a mérleg helybenhagyása és a felmentvénymegadása.
3. A nyeremény felosztása az osztalék megállapitása.
4. Sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.
5. Három felügyelő bizottsági tag választása.

Debreczen, 1897. szeptember 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyülésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik czikke alapján — részvényeit a közgyülés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál vagy a „Debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál“ — téritvény és igazoló jegy kiszolgáltatása ellenében letenni.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a 24 év óta fennálló egyháztér 347/48 sz.

szabó üzletemet

tetemesen megnagyobbitottam és a mai kor kivánalmaihoz képest csinosan átalakitottam.

Fősulyt fektetek arra, hogy raktáram folyton a legdivatosabb

bel- és külföldi szövetekkel

dusan ellátva legyen, hogy ezáltal bő választékot nyujthassak.

Készitek **magyar és német férfi öltönyöket** mérték szerint

izléses és pontos kivitelben

Rendkivül előnyös összeköttetéseimnél fogva azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy m. t. megrendelőim igényeit, kitünő áru és mérsékelt árszámitás mellett legjobban kielégithetem, ugy helybeli, mint vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel **Balla Mihály**

895—5—2 férfi szabó.

Bel- és külföldi uri divatszövetek.

Kedvező alkalom uri öltözetek előállitásához

a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből.

RANUNKEL H. és FIA

helybeli nagykereskedő czég

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi nagyban elárusitása mellé uri divatszövetekben egy **detail eladási osztályt** létesitett. Nagy mennyiségben érkeztek raktárra a legjobb és legelegánsabb őszi és téli gyapju divatszövetek **angol, franczia** és **belföldi** gyártmányuak. Fenti czégnek a nagy forgalom lévén czélja, az árakat a legminimálisabb haszonra szállitotta le, oly annyira, hogy ma a nála vett szövetből a legjobb és legelegánsabb uri ruhadarabokat is, feltünő olcsó árért lehet előállitani.

A n. é. közönség kényelmére létesitett ily berendezést szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja a

833—26—12

RANUNKEL H. és FIA

posztó- és kézmüáru nagykereskedő czég

Debreczen főtéri áruháza 1711.

Kicsinyben, egyes öltönyökre való eladási osztály.